

□ Informasjon

Høyt blodsukker oppstår dersom det er for lite insulin i kroppen. Et svært høyt blodsukker kan i løpet av kort tid (timer eller dager) ubehandlet forårsake en akutt livstruende tilstand. Dersom du har litt for høyt blodsukker over lengre tid, øker risikoen for komplikasjoner på lang sikt.

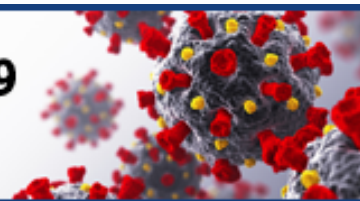
Høyt blodsukker gir symptomer som tretthet, slapphet, hyppig vannlating, tørste og nedstemthet.

Sist revidert: 08.12.2020

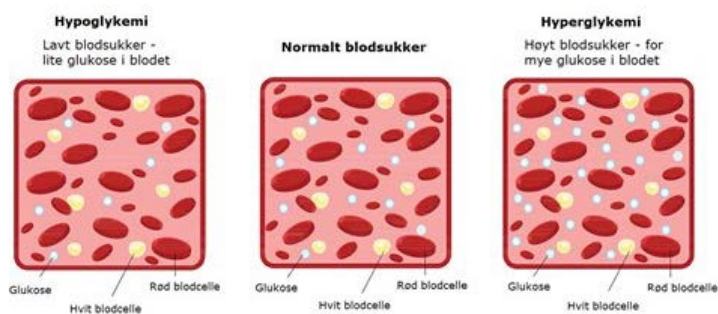
Kvalitetssjekk

Les om coronaviruset og COVID-19
på vår temaside ►

Hva er høyt blodsukker?

Glukose - blodsukker

Høyt blodsukker kalles på fagspråket hyperglykemi. De vanligste symptomene er tretthet og slapphet, hyppig vannlating, tørste, kvalme, psykisk nedstemthet, hyppige infeksjoner, dårlig sårtilheling, kløe og svie nedentil. Det varierer fra person til person hvilke og hvor mange symptomer man får. Noen får ingen symptomer, andre får alle.

Et høyt blodsukker over lang tid øker risikoen for å utvikle [senkomplikasjoner](#). Et svært forhøyet blodsukker over timer til dager kan forårsake en akutt, livstruende tilstand med store forandringer i surhetsgraden i blodet ([diabetisk ketoacidose](#)).

Ved den akutte, livstruende formen for høyt blodsukker må kroppen forbrenne fett i stedet for sukker. Det skyldes at det er for lite insulin i blodet. Selv om sukkernivået i blodet, blodglukosen, er svært høyt, kommer ikke sukkeret inn i cellene på grunn av insulinmangelen. Fettforbrenning fører til dannelse av såkalte ketonlegemer, og dette gjør at blodet blir surt. Kroppen reagerer på dette ved at den syke må puste kraftigere

og dypere enn normalt (hyperventilering), og det skiller ut aceton med utåndingsluften.

Hvem får høyt blodsukker?

Høyt blodsukker er noe alle personer med diabetes får. Når sykdommen oppdages, så baseres jo diagnosen på at det måles forhøyede blodsukkerverdier, eller hyperglykemi. Alvorlig høyt blodsukker med økt surhet i blodet er imidlertid en tilstand som ses nesten bare blant personer med diabetes type 1.

Årsak til høyt blodsukker

Dårlig blodsukkerkontroll av en eller annen grunn er årsaken til hyperglykemi. En vanlig utløsende årsak kan være en infeksjon. [Under infeksjoner øker insulinbehovet](#). Hvis man da ikke øker insulin dosen, kan det utvikle seg til for høyt blodsukker. Andre årsaker kan være annen sykdom og stress kombinert med behandlingssvikt.

Akutt livstruende høyt blodsukker

Sykdomsbildet kan være dramatisk med magesmerter (særlig hos barn), kvalme og oppkast, sterkt nedsatt allmenntilstand, hyppig vannlating, slapphet, hyperventilasjon (kraftig og hurtig pustefrekvens), synsforstyrrelser og eventuelt varierende grader av bevissthetstap.

Legen finner ved undersøkelsen at pasienten hyperventilerer, lukter aceton, er uttørret, har lavt blodtrykk, har lav kroppstemperatur, bevisstheten er nedsatt eller pasienten er bevisstløs. En alternativ forklaring kan i slike tilfeller være at det foreligger et for lavt blodsukker, hypoglykemi. Ved tvil om det foreligger for høyt (hyperglykemi) eller for lavt (hypoglykemi) blodsukker, kan legen sette 10 g glukose direkte i blodet. Dersom det foreligger for lavt blodsukker (hypoglykemi), vil pasienten våkne i løpet av sekunder. Dersom det foreligger for høyt blodsukker (hyperglykemi), vil ikke denne forsøksbehandlingen forverre tilstanden noe særlig.

Ved høyt blodsukker- hyperglykemi, viser blodprøver høyt blodsukker, det påvises ketonlegemer i blod og urin, og blodet er surt (pH er lav).

Behandling av alvorlig høyt blodsukker

Siden tilstanden er alvorlig, krever den øyeblikkelig legebehandling og innleggelse på sykehus. Viktige ingredienser i behandlingen er tilførsel av store mengder væske, insulin og eventuell korreksjon av blodets surhetsgrad.

Les mer om denne komplikasjonen [her](#).

Forebygging av høyt blodsukker

Den beste forebyggingen består i en god og regelmessig blodsukkerkontroll. Ved at du selv måler blodsukkeret regelmessig, har du god kontroll med tilstanden. Skulle du oppleve at blodsukkeret stiger uten at du klarer å få det ned, må du ta kontakt med lege.

Vil du vite mer?

Få tilgang på artikkelen om dette temaet fra Legehandboka.no
Artikkelen inneholder all informasjon norske allmennleger bruker i sitt daglige arbeid.

Last ned PDF-na for kun 149 kr

Jeg har lest og akseptert [Brukervilkår ved kjøp av NEL-dokumenter](#)

Dette dokumentet er basert på det profesjonelle dokumentet "[Diabetes type 1](#)". Referanselisten for dette dokumentet vises nedenfor.

Vis referanser

Vil du vite mer?

[Diabetes type 1](#)

[Diabeteskontroll, type 1](#)

[Insulinbehandling, diabetes type 1](#)

[Hypoglykemi](#)

[Insulinbehandling ved infeksjoner](#)

[Senkomplikasjoner ved diabetes](#)

[Øyekomplikasjoner ved diabetes](#)

[Nyreskade ved diabetes](#)

[Diabetes type 1 - for helsepersonell](#)

[Meld deg på nyhetsbrev](#)

ER DU HELSEPERSONELL?

Ved å oppgi dette kan du få bedre tilpasset innhold om du har formell helsefaglig kompetanse

Ja

ANDRE LESTE OGSÅ DETTE

■ HORMONER OG NÆRING

[Høyt blodsukker, hyperglykemi, ved diabetes type 2](#)

Høyt blodsukker, hyperglykemi, skyldes dårlig blodsukkerregulering. Regelmessige målinger av blodsukkeret og eventuelle påfølgende justeringer av insulinnivået er den beste måten å forebygge høyt blodsukker på.

■ HORMONER OG NÆRING

[Insulinbehandling ved diabetes type 1](#)

Insulinbehandling er helt nødvendig ved diabetes type 1. Diabetes type 1 er en insulin-mangel-tilstand, og kroppen må få tilført insulin for at vi skal overleve. Insulin har en sentral rolle i reguleringen av sukkeromsetningen i kroppen.

■ HORMONER OG NÆRING

Diabetes type 1

Diabetes type 1 er en insulinmangelsykdom. Kroppens immunforsvar ødelegger egne insulinproduserende celler, og man må få tilført insulin via injeksjoner eller insulinpumpe.

MEST LEST I DAG

LIVSSTIL

Symptomer på infeksjon med coronavirus

Symptomene på infeksjon med coronaviruset, COVID-19, er ved sykdommens start nokså like symptomene ved forkjølelse og mild influensa. De mest alvorlige symptomene kommer oftest en stund ut i forløpet av sykdommen.

FOR HELSEPERSONELL

Infektivitet av asymptomatisk versus symptomatisk covid-19

Er det noen forskjell på infektiviteten til symptomatiske versus asymptomatiske tilfeller av covid-19?

FAMILIE

Når skal barnet legge seg?

Her er en pekepinn på hva barn i ulike aldre trenger av søvn i døgnet. Og når de bør legge seg for natta.

NHI.no arbeider etter [Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk](#).

Ansvarlig redaktør

Terje Johannessen

Redaktør NHI.no

Merethe Kvam

Informasjon

[Om oss](#)

[Kontakt oss](#)

[Send forespørsel/tilbakemelding](#)

[Om annonsering på NHI.no](#)

[Om informasjonskapsler \(cookies\)](#)

[Personvernerklæring](#)

[Brukervilkår ved kjøp av NEL dokurr](#)

[Brukervilkår for spørreundersøkelse](#)

[Om redaksjonen](#)

Hold deg oppdatert

[Facebook](#)

[Meld deg på nyhetsbrev](#)

[RSS](#)

© 2020 Norsk Helseinformatikk AS. Alle rettigheter er reservert. All informasjon på NHI.no er laget for å gi deg generell kunnskap og er ingen erstatning for innhenting av medisinsk råd eller behandling hos helsepersonell. Dersom du er syk eller trenger medisinsk hjelp av andre grunner, bør du oppsøke lege. NHI er uten ansvar for innholdet på eksterne websteder det er lenket til. Vi tillater ikke reklame for behandlere/ behandlingsmetoder i kommentarfeltene. Alle slike innlegg vil bli slettet.

